

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2017 г., № 602-01-65, внесен от Министерски съвет на 31.10.2016 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 16 ноември 2016 г., разгледа и обсъди Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2017 г.

В заседанието взеха участие госпожа Зорница Русинова, министър на труда и социалната политика, господин Бисер Петков и госпожа Весела Караиванова, управител и подуправител на Националния осигурителен институт, експерти от Министерството на труда и социалната политика, Министерство на финансите, председателят на Фискалния съвет на България, представители на работодателски, синдикални и пенсионерски организации.

Законопроектът бе представен съвместно от министърът на труда и социалната политика и Управителят на Националния осигурителен институт г-н Бисер Петков. В началото на представянето беше заявено, че проектът на бюджета на държавното обществено осигуряване за 2017 г. е съобразен с основните допускания по средносрочната бюджетна прогноза за периода 2017-2019 г. Той е утвърден от Надзорния съвет на Националния осигурителен институт, одобрен е от Министерския съвет и е внесен по съответния ред и срокове в Народното събрание.

Показателите, които използва консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване за 2017 г. са следните – средногодишен брой осигурени лица – 2 767,3 хил., среден осигурителен доход, обявяван от НОИ – 809,3 лв., брой безработни лица с право на обезщетение – 86,7 хил., средногодишен брой пенсионери – 2 179,9 хиляди.

В проекта на бюджета на държавното обществено осигуряване за 2017 г. са заложили следните основни политики по приходите:

- Увеличава се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии” с един процентен пункт – за родените преди 1 януари 1960 г. осигурителната вноска е 18,8 и 13,8 на сто за лицата, родени след 31 декември 1959 г.
- Увеличава се размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии за лицата по чл. 69” с 20 процентни пункта. За родените преди 1 януари 1960 г. тя ще бъде с размер 60,8 на сто и 55,8 на сто за лицата родени след 31 декември 1959 г.

- Запазват се размерите на съотношенията между работодател и работник за останалите фондове и учителския пенсионен фонд, като те остават съответно 60 към 40 на сто. За 2017 г. техните размери са, както следва:

- фонд „Общо заболяване и майчинство” – 3,5 на сто;
- фонд „Безработица” – 1,0 на сто;
- фонд „Трудова злополука и професионална болест”- диференцирано от 0,4 до 1,1 на сто за сметка на работодателя.

- Увеличава се минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, диференциран спрямо облагаемия им доход за 2015 г. съответно на 460 лв., 500 лв., 550 лв. и 600 лв.;

- Запазва се минималният осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители в размер на 300 лв.;

- Запазва се максималният осигурителен доход за всички осигурени лица в размер на 2 600 лв.;

- Вноски за фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите” през 2017 г. не се правят. Максималният размер на гарантираните вземания е 1 200 лв.

В законопроекта са заложили следните основни политики по разходите:

- Увеличават се с 2 месеца необходимата възраст и осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал.1 и ал.2 от КСО – 64г. /38 г. 4 м. за мъжете и 61 г./35 г. 4 м. за жените;

- Увеличава се с 2 месеца необходимата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал.3 от КСО – 66 години за мъжете и за жените;

- Увеличава се с 2 месеца минималната възраст за пенсиониране за работещите в сектор „Отбрана и сигурност“ – 53 години;

- Увеличават се с 4 месеца необходимата възраст за ранно пенсиониране на лицата от първа и втора категория, които не отговарят на условията за пенсиониране по чл. 168 от КСО;

- От 1 януари 2017 г. тежестта за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула се увеличава от 1,1 на 1,126 или с процент равен на 50 на сто от индекса на потребителските цени и 50 на сто от нарастването на средния осигурителен доход през 2016 г. (2,4 на сто, определен по правилото на чл. 100 от КСО);

- Пенсиите за трудова дейност не се осъвременяват от 1 юли 2017г., а се преизчисляват с новата тежест за всяка година осигурителен стаж от 1,126 на сто;

- Увеличава се минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст с 2,4 на сто от 1 юли 2017 г. – от 161,38 лв. на 165,25 лв.;

- Запазва се максималният размер на получаваните една или повече пенсии на нивото от 1 юли 2015 г. – 910 лв.;
- Запазва се минималният дневен размер на обезщетението за безработица - 7,20 лв. и ограничението му на ниво от 60 на сто от осигурителния доход на лицето преди загубата на работа;
- Периодът на изплащане на обезщетенията за безработица се поставя в зависимост от продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица, за времето след 31.12.2001 г.
- Запазва се периодът, от който се изчисляват краткосрочните обезщетения при временна неработоспособност - 18 календарни месеца, а при безработица и бременност и раждане - 24 месеца;
- Запазва се периодът на изплащане на паричното обезщетение за бременност и раждане - 410 дни;
- Размерът на обезщетението за отглеждане на малко дете от една до двегодишна възраст се запазва на 340 лв.;
- Запазва се размерът на еднократната помощ при смърт на осигурено лице - 540 лв.;
- Максималният размер на гарантираните вземания се запазва на 1 200 лв.

Разработването на проекта на КБДОО по приходите и разходите за 2017 г. се основава и на очакваното изпълнение на бюджета на ДОО за 2016 г. на база отчет към август 2016 г.

Общият размер на приходите и получените трансфери за 2017 г. е 10 375,6 млн. лв., в т. ч. от осигурителни вноски 5 614,7 млн. лв. и от неданъчни приходи – 38,3 млн. лв. Трансферите от Централния бюджет са 4 7234,6 млн. лв., в т.ч. за държавното обществено осигуряване – 325,1 млн. лв. и за покриване на недостига от средства – 4 398,5 млн. лв.

Общият размер на разходите и трансферите е 10 375,6 млн. лв. в т.ч.:

- за пенсии (вкл. капиталов трансфер) – 8 936,3 млн. лв.;
- социални помощи и обезщетения – 1 350,0 млн. лв.;
- служби по социално осигуряване – 81,8 млн. лв.;
- предоставени трансфери – 7,4 млн. лв.

По отношение на пенсиите за 2017 г. вносителите на законопроекта акцентираха и върху следните параметри:

- Тежест за всяка година осигурителен стаж 1,126 – от 1 януари 2017 г. за новоотпуснатите пенсии и от 1 юли 2017 г. за отпуснатите пенсии до 31 декември 2016 г.;

- Прогнозен среден размер на пенсията на един пенсионер през 2017 г. – 341,57 лв. или 3,0% ръст спрямо 2016 г.;

- Брутен коефициент на заместване на дохода – 42,2%; Нетен коефициент – 53,9%;

- Системен коефициент на зависимост – 78,8%;

- Разходи за пенсии – 8 936,3 млн. лв. или 9,7% от БВП.

Що се отнася до планираните разходи за социални помощи и обезщетения за 2017 г., те ще са 1 350,0 млн. лв. и са 103,0 на сто спрямо очакваното изпълнение за 2016 г.

В проекта на бюджета на държавното обществено осигуряване са заложили следните разходи за основните групи краткосрочни обезщетения:

- обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина и нетрудови злополуки – 459,3 млн. лв.; обезщетения за трудова злополука и професионална болест – 8,2 млн. лв.; обезщетения за бременност и раждане – 355,3 млн. лв.; обезщетения за отглеждане на малко дете до двегодишна възраст и за осиновяване на дете от 2 до 5 години – 145,1 млн. лв.; парични обезщетения за безработица – 359,7 млн. лв.; финансиране на дейността по профилактика и рехабилитация – 20,1 млн. лв.

Консолидираният проектобюджет на държавното обществено осигуряване за 2017 г. се очаква да приключи с недостиг в размер на 4 398,5 млн. лв. По фондове този недостиг изглежда по следния начин:

- Фонд „Пенсии” – недостиг от 4 078,0 млн. лв.
- Фонд „Пенсии за лицата по чл. 69” – недостиг от 130,7 млн. лв.
- Фонд „Пенсии, несвързани с трудова дейност” – недостиг от 0,01 млн. лв.
- Фонд „Трудова злополука и професионална болест” – остатък от 106,2 млн. лв.
- Фонд „Общо заболяване и майчинство” – недостиг от 128,2 млн. лв.
- Фонд „Безработица” – недостиг от 122,9 млн. лв.
- Бюджет на Националния осигурителен институт (НОИ) – остатък от 4 353,6 млн. лв.

В бюджета на Учителския пенсионен фонд са заложили 54,1 млн. лв. приходи и разходи – 30,1 млн. лв. Очакваните активи към края на 2017 г. са 541,2 млн. лв.

В бюджета на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ за 2017 г. са заложили 8,0 млн. лв. приходи и 1,8 млн. лв. разходи. Очакваните активи на фонда към 31.12.2017 г. са 283,0 млн. лв.

Вносителите на законопроекта заявиха, че са направени промени в Кодекса за социално осигуряване, съобразени основно с измененията му през 2015 г.

В Комисията по труда, социалната и демографска политика бяха получени становищата на Конфедерацията на независимите синдикати в България и Фискалния съвет на България. КНСБ оценява усилията на вносителите на проекта на Закон за бюджета на ДОО за 2017 г. и заложените положителни мерки, но не намира достатъчно основания да подкрепи проектозакона в настоящия му вид. Фискалният съвет изразява своето положително становище относно проекта на консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване и одобрява повечето от предложените мерки и политики. По време на заседанието бяха представени становищата на КТ „Подкрепа“, КРИБ и БСК. Представителите на тези организации заявиха, че намират достатъчно основания и рационални политики, за да бъде подкрепен бюджетът на държавното обществено осигуряване.

След представянето на законопроекта се състоя обсъждане, в което взеха участие народните представители Димитър Байрактаров, Георги Гьоков, Руслан Тошев Хасан Адемов, Радан Кънев и Димитър Танев. Наред с положителните констатации бяха посочени и недостатъци на проекта за бюджет, отнасящи се до това, че в него няма реформи по отношение на инвалидните пенсии, не отчита дисбалансите в икономиката, повечето от политиките, които ще се изпълняват са в застои, осъвременяването на пенсиите е несправедливо и др.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати:

8 гласа „за“, 7 гласа „против“ и 1 глас „въздържал се“ ,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да не подкрепи на първо гласуване Законопроект за бюджета на държавното обществено осигуряване 2017 г., № 602-01-65, внесен от Министерски съвет на 31.10.2016 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ